

ОДЕСЬКИЙ ЗАВОД КОВАЛЬСЬКО-ПРЕСОВИХ АВТОМАТІВ — підприємство у галузі верстатобудування. Історію веде від 1857, коли підприємець Я. Мюллер заснував на вул. Манежна чавуноливарні майстерні. Тут у ливар. цеху виготовляли чавунні та сталеві ґрати, сходи тощо, а також чавуноливарні вироби для потреб населення. 1921 підприємство націоналізовано і перейм. у ливарно-мех. завод (від 1930 — ім. 16-го Партз'їзду), що виробляв ручні гвинт. преси, декор. лиття тощо. Упродовж кількох років він належав Одес. політех. інституту. 1926 тут організовано виробництво ковал.-пресового устаткування — пресів типу «Бліц» та «Гарвей». Окрім того, завод виконував окремі замовлення місц. промисловості. 1926–31 підприємство освоїло випуск машини для лінії автомат. наповнення пляшок пивом для одес. пивовар. заводів та виробництво фрезер. верстатів. Займаючи невелику площу, завод мав у своєму складі ливар. цех, ковал., мех. та складав. відділення. До 1937 він перебував у підпорядкуванні упр. місц. промисловості, потім — наркомату важкого машинобудування. Відтоді завод спеціалізується на випуску ковал.-пресового устаткування, виготовляє спец. висаджувал. автомати для оборон. промисловості. Під час 2-ї світової війни 1941 підприємство евакуйовано в м. Барнаул (Алтай. край, РФ). У двох недобудов. коморах, обладнаних під цехи, за завданням Держ. комітету оборони фахівцями заводу налагоджено випуск комплектуючих для танків та мінометів, також для місц. потреб освоєно випуск запчастин для с.-г. машин. Так, на базі одес. підприємства засн. Барнаул. завод мех. пресів. Після закінчення війни частина

колективу повернулася до Одеси, було відновлено зруйнов. приміщення і в липні 1946 випущено перший верстат А 110 — холодновисаджувал. автомат із виробництва заклепок. 1948 за рішенням уряду СРСР підприємству доручено будівництво нового потуж. заводу в Іллічів. р-ні міста, 1952 його поділено на два колективи й засн. Одес. завод пресів (згодом Одеський завод пресів-автоматів «Пресмаш»). 1953 О. з. к.-п. а. розпочав реконструкцію та побудову цехів, оснащених новим устаткуванням вітчизн. виробництва, 1954–65 значно розширив номенклатуру ковал.-пресових машин, зокрема освоїв комбінов. пресножиці та координатні преси (всього за цей період освоєно та випущено понад 100 різних машин). Відтоді завод став одним із провід. підприємств галузі. Продукцію впроваджено не лише на підприємствах Рад. Союзу, а й експортовано у понад 35 країн світу. 1976–94 завод входив до складу Одес. ВО «Пресмаш». 1994 підпр-во приватизовано й перетвор. у ВАТ, 2010 — у ПАТ. Нині завод є одним із лідерів на ринку ковал.-пресового устаткування та ліній для промисловості метал. виробів. Проектує та випускає холодновисаджувал. і різенакатувал. автомати для виготовлення кріпил. виробів (болтів, гвинтів, шурупів та самонаріз. гвинтів), а також напівпустотілих та трубчастих заклепок, кульок для шарикопідшипників, корпусів конденсаторів і біметал. контактів. Також виготовляє координатні преси, пром. бетономішалки, пресножиці для рубання металу та різні моделі спец. автоматів, забезпечує Одес. мор. порт деталями для ремонту портал. кранів. Кількість працівників (2021) — понад 60 осіб. Голова правління — В. Гопич (від 2021).

А. О. Сабатин, О. В. Савченко

Бібліографічний опис:

Одеський завод ковальсько-пресових автоматів / А. О. Сабатин, О. В. Савченко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-75006>. — Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).